

Тижневий огляд

**Війна РФ проти України:
енергетичний вимір**

Підготовка даного аналітичного продукту стала можливою завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) у рамках проекту «Прозорість Енергетичного Сектору», який виконує ГО «ДІКСІ ГРУП». Інформація, викладена в цьому дослідженні, є виключною відповідальністю ГО «ДІКСІ ГРУП» і за жодних обставин не може розглядатися як така, що відображає позицію USAID чи Уряду США.

(24-30 липня)

#StopRussianAggression
#StandWithUkraine

Резюме

- **Експерти МАГАТЕ виявили протипіхотні міни у буферній зоні між внутрішнім і зовнішнім периметрами Запорізької АЕС. Знаходження вибухівки порушує принципи ядерної та радіаційної безпеки МАГАТЕ.**
- **Окупанти не допускають фахівців МАГАТЕ оглянути дахи 3 і 4 реакторів та їхніх турбінних залів, а також завершили переведення 4 енергоблоку ЗАЕС у стан “гарячий зупин”. Останнє є грубим порушенням умов ліцензії на експлуатацію ядерної установки - Держатомрегулювання.**
- **“Енергоатом” звернувся до МАГАТЕ та світової спільноти із закликом докласти зусиль для звільнення з полону усіх працівників ЗАЕС. Зокрема, загарбники викрали і продовжують утримувати інженера з охорони праці Сергія Потинга, який піддається катуванню.**
- **Через підрив Каховської ГЕС обміління Дніпра в районі Дніпровської ГЕС досягло критичного рівня, станція працює з обмеженнями. “Укргідроенерго” планує зробити насип, який дозволить підняти рівень води, щоб станція могла працювати на повну потужність.**
- **Міністр енергетики Герман Галущенко заявив, що у планах до осінньо-зимового періоду - посилити енергосистему на 1,7 ГВт потужності, а до кінця року (протягом листопада-грудня) додати ще 1,2 ГВт. Прем'єрміністр Денис Шмигаль зазначив, що в сховищах зберігається 11,7 млрд куб. м газу (80% від плану), а на складах - 1,5 млн т вугілля із запланованих 1,8 млн т.**
- **Забезпечення потреб споживачів електроенергії покривалось власним виробництвом, імпортом зі Словаччини та Молдови, а 27 липня - аварійною допомогою з Румунії (13:00-16:00, 400 МВт). Через низку технологічних**

порушень на обладнанні “Укренерго” в Одеській області без живлення залишалися до 124 000 споживачів. Іншою причиною масових знеструмлень 27-29 липня стали погодні умови.

- **Під кінець місяця традиційно активізувався сегмент ринку двосторонніх договорів електроенергії.** Індекс на серпень становив 3 522,7 грн/МВт·год (+15,5% відносно липня). На ринку "на добу наперед" зберігається значна волатильність. Кількість годин, коли ціни були впритул або на рівні прайс-кепів, зросла до 36,9%.
- За даними ДП “Гарантований покупець”, **сумарна вартість послуги із забезпечення доступності електроенергії для побутових споживачів в рамках ПСО за 2022 рік та 7 місяців 2023 року склала 207,3 млрд грн, з них 172 млрд грн компенсував “Енергоатом” та 32,4 млрд грн - “Укргідроенерго”.** Борг виробників перед “ГарПок” становить 27 млрд грн.
- **“Оператор ринку” запустив онлайн платформу для роздрібної торгівлі електроенергією – RETAIL ENERGY PLATFORM,** де постачальники мають змогу розміщувати комерційні пропозиції, а споживачі – знаходити вигідну для себе пропозицію.
- **Комерційний імпорт газу за тиждень становив 182,7 млн куб. м (+8%).** Перевищення комерційних потоків над фізичними, ймовірно, пов'язане з тим, що частина газу надходить в режимі віртуального реверсу для зберігання у сховищах.
- **НКРЕКП погодила Порядок розподілу доходів від управління обмеженнями між операторами систем передачі України та Румунії.** Рішення дозволяє врегулювати транскордонну торгівлю електроенергією.
- **Верховною Радою прийнято Закон “Про оптимізацію структури власності оператора газотранспортної системи України”,** який передбачає перехід до моделі єдиної компанії в управлінні ГТС. Процес також передбачає зміни до статуту “ОГТСУ” за умови консультацій з НКРЕКП та обов’язкового висновку Секретаріату Енергетичного Співтовариства для безперервності сертифікації оператора.
- **НАК “Нафтогаз України” повідомила про завершення процесу офіційного отримання згоди (consent solicitation) держателів на реструктуризацію єврооблігацій** з погашенням у липні 2022 року та у листопаді 2026 року.
- **Агентство з розшуку та менеджменту активів (ARMA) планує передати “Укрнафті” 100 АЗС** в Харківській та Полтавській областях, які належали російській “Татнефті”.
- **НКРЕКП та Секретаріат Енергетичного Співтовариства уклали меморандум щодо проведення консультацій з рішень про накладення штрафів за зловживання на оптовому енергетичному ринку.**

Вплив війни

Атаки

Наслідки підриву Каховської ГЕС. Станом на [31 липня](#) у місті Херсон знеструмлено 11 400 споживачів (протягом тижня заживлено 600 споживачів). Обміління Дніпра в районі Дніпровської ГЕС досягло критичного рівня 11,5 м при мінімумі для повноцінної роботи 12-12,5 м, [повідомив](#) генеральний директор

"Укргідроенерго" Ігор Сирота. Внаслідок цього станція працює з обмеженнями - в роботі задіяно лише декілька агрегатів із 10. Зазначається, що до проходження опалювального сезону "Укргідроенерго" планує зробити насип біля ГЕС, який дозволить підняти рівень води на 1 м, щоб станція могла працювати на повну потужність та забезпечувати енергосистему балансуєчими потужностями.

Обстріли енергетичної інфраструктури. 24 липня одна з магістральних ліній електропередачі, яка забезпечувала передачу від електростанції на сході країни, була пошкоджена обстрілами рф. На Донеччині протягом 24-29 липня [1,2,3,4,5] через ворожі обстріли було знеструмлено близько 60 населених пунктів, також без живлення залишилась вугільна шахта, де під землею перебували працівники, згодом їх вивели на поверхню. У Донецькій ОВА зазначили, на підконтрольній території області залишається 27 139 електроенергетичних об'єктів, з яких близько 73% (19 696) спроможні надавати послуги, при цьому 902 об'єкта було відновлено після пошкоджень. 26 липня у місті Нікополь Дніпропетровської області було зафіксовано часткове знеструмлення.

Стан окупованих територій. На тимчасово окупованій території Луганської області так звана "місцева адміністрація" визнала неперспективними ще 9 вугледобувних підприємств, повідомили у Луганській ОВА. Окупанти планують передати підприємства до управління реструктуризації шахт для подальшої ліквідації. Туди ж буде переведений й персонал, який знадобиться для технічного утримання цих підприємств. Крім того, робітників очікує значне зменшення заробітної плати з подальшим звільненням.

Ядерна та радіаційна безпека

Під час огляду 23 липня експерти МАГАТЕ помітили кілька протипіхотних мін у буферній зоні між внутрішнім і зовнішнім периметрами Запорізької АЕС. Експерти повідомили, що міни закладені в зоні обмеженого доступу, куди не може потрапити персонал, який обслуговує ЗАЕС. Рафаель Гроссі заявив, що знаходження вибухівки порушує принципи безпеки МАГАТЕ. Під час огляду 29 липня міни знаходились на тому ж місці. Окрім цього, МАГАТЕ повідомляє, що окупанти не допускають оглянути дахи 3 і 4 реакторів та їхніх турбінних залів.

Окупанти завершили переведення 4 енергоблоку у стан "гарячий зупин", а 5 енергоблоку - у стан "холодний зупин", попри усі заперечення "Енергоатому" та розпорядження Держатомрегулювання про те, що усі блоки АЕС повинні працювати у стані "холодного зупину".

В.о. голови Держатомрегулювання – Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки Олег Коріков заявив, що російські окупанти, перевівши енергоблок №4 ЗАЕС у стан "гарячий зупин", грубо порушили умови ліцензії на експлуатацію зазначеної ядерної установки, яка, відповідно до Наказу Держатомрегулювання №338 від 28 червня 2023 року, може експлуатуватися лише у стані "холодний зупин", та цинічно проігнорували принципи ядерної та радіаційної безпеки МАГАТЕ.

Станом на 08:00 31 липня фіксується незначне зниження рівня води у ставку-охолоджувачі ЗАЕС, наразі він становить 16,31 м. Загалом рівень води у ставку-охолоджувачі стабільний.

"Енергоатом" повідомив, що понад місяць тому, 23 червня 2023 року, загарбники викрали і продовжують утримувати інженера з охорони праці ЦТАВ тимчасово окупованої Запорізької АЕС Сергія Потинга, який залишався в Енергодарі та працював на станції. Сергій регулярно піддається катуванням та фізичному насильству, а після тортур загарбники щоразу відправляють інженера до лікарні,

аби він не помер. При цьому вони досі не висунули чоловікові жодних обвинувачень, проте продовжують знущання та репресії. "Енергоатом" звертається до МАГАТЕ та усієї світової спільноти із закликом докласти максимальних зусиль для звільнення з полону усіх працівників станції.

Протягом тижня на Рівненській, Південноукраїнській, Хмельницькій АЕС та на майданчику ЧАЕС [пройшли](#) ротації місій МАГАТЕ.

Контрзаходи

26 липня відбулося перше засідання міжвідомчої робочої групи з питань підготовки "Плану України" в рамках програми Ukraine Facility. Як [зазначається](#), за координації Мінекономіки урядова команда почне роботу над дорожньою картою зі структурних реформ та інвестиційних проєктів, які мають реалізувати протягом наступних 4 років.

У рамках підготовки до опалювального сезону, 30 липня під час засідання Конгресу місцевих і регіональних влад Президент Володимир Зеленський [заявив](#), що головним пріоритетом для осінньо-зимового періоду є захист енергетичної інфраструктури, та закликав громади бути готовими до випробувань. В свою чергу, міністр енергетики Герман Галущенко [заявив](#), що у планах посилити енергосистему на 1,7 ГВт потужності, а до кінця року (протягом листопада-грудня) додати в систему ще 1,2 ГВт.

Прем'єрміністр Денис Шмигаль [зазначив](#), що в українських газосховищах зберігається 11,7 млрд куб. м газу (80% від запланованих обсягів), а на складах - 1,5 млн тонн вугілля із запланованих 1,8 млн тонн та [наголосив](#), що для відновлення, ремонтів та захисту об'єктів енергетики уряд виділив Держагентству з відновлення 10 млрд грн, також надходить допомога від США та з європейського Фонду енергетичної підтримки України.

Додатково, заступник міністра енергетики Фарід Сафаров [наголосив](#), що для проходження опалювального сезону важливим буде імпорт електроенергії з європейських країн - Україна розраховує на збільшення пропускних спроможностей імпорту до 2 ГВт, а також розширення пропускної здатності інтерконекторів зі Словаччиною та Румунією.

В свою чергу, міністр внутрішніх справ Ігор Клименко [наголосив](#), що у разі повторної ситуації з обстрілами критичної інфраструктури зі сторони російських окупантів та блекаутом, буде реалізований відпрацьований алгоритм дій усіх підрозділів МВС, зокрема за потреби буде оперативно розгорнуто більш як 2 200 мобільних і стаціонарних «Пунктів незламності», та пунктів обігріву.

В "Укренерго" готуються до найгіршого сценарію взимку, який включає повторення ракетних і дронних атак на енергетичну інфраструктуру, [заявив](#) голова правління Володимир Кудрицький. Попри це, у компанії впевнені, що магістральна мережа буде готова працювати без обмежень під час опалювального сезону, і забезпечувати живлення споживачів. Серед іншого, за словами Кудрицького, вже застосовуються певні нестандартні інженерні рішення, створюються резервні схеми живлення, які дозволять забезпечити споживачів електроенергією взимку, у разі пошкодження основних. Також будуть оновлені протоколи реагування на надзвичайні події: яким чином переживляти споживачів, в якій послідовності, як реагувати на екстрені ситуації.

Як [повідомив](#) генеральний директор "Укргідроенерго" Ігор Сирота, Каховську ГЕС можуть не відбудувати, якщо вдасться розв'язати низку технічних питань, пов'язаних зі спустошенням Каховського водосховища, зокрема:

- покриття дефіциту води в Херсонській, Запорізькій та Дніпропетровській областях;
- втрати зрошувальної системи та водопостачання Криму після деокупації;
- забезпечення водою ставків-охолоджувачів Запорізької АЕС;
- забезпечення річкового судноплавства Дніпром.

Станом на 27 липня у межах програми "єВідновлення" було [подано](#) 29 тис. заявок на отримання коштів для ремонту пошкодженого війною житла, і 3,5 тис. з них на 286 млн грн уже погоджені. А 25 липня Кабінет Міністрів [схвалив](#) постанову про виділення 3,56 млрд грн на 44 проекти відновлення та відбудови житла, закладів охорони здоров'я та освіти, адмінбудівель з Фонду ліквідації наслідків збройної агресії російської федерації.

Пульс ринків

► Електроенергетика

Робота енергосистеми

Відповідно до повідомлень ["Укренерго"](#) та [Міненерго](#), забезпечення потреб споживачів протягом тижня покривалось власним виробництвом електроенергії, імпортом зі Словаччини та Молдови, а також аварійною допомогою з Румунії. Максимум споживання все ще припадає на вечірні години, коли сонячні електростанції вже не працюють, і енергосистемі необхідно залучати теплові та гідроелектростанції, кількість яких обмежена через ремонт.

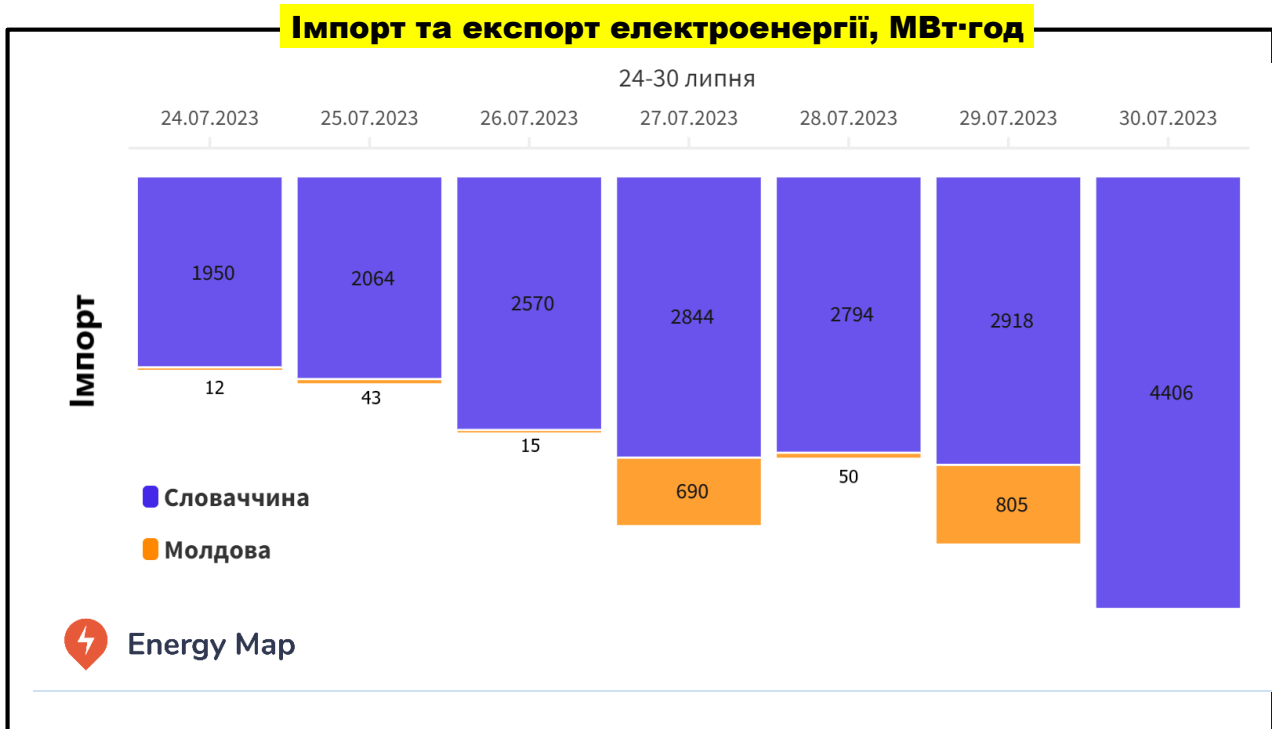
За [словами](#) президента НАЕК "Енергоатом" Петра Котіна, усі атомні енергоблоки, що знаходяться на підконтрольній території, будуть запущені в роботу в листопаді, після завершення ремонтної компанії. Найближчими днями буде введено в роботу енергоблок потужністю 1000 МВт. Таким чином, ремонту потребуватимуть 2 енергоблоки АЕС, які до початку зими будуть готовими до роботи.

27 липня під час піку споживання СЕС виробляли менше електроенергії через хмарну погоду, був відсутнім й імпорт. Для задоволення потреб споживачів "Укренерго" було вимушене брати аварійну допомогу у Румунії з 13:00 до 16:00 потужністю 400 МВт щогодини.

Через **технологічні порушення** 24 липня на обладнанні "Укренерго" в Одеській області була знеструмлена підстанція 330 кВ, без живлення залишилася Одеська ТЕЦ та 124 000 споживачів. Диспетчерський центр "Укренерго" спільно з місцевим ОСР вимушено застосував тимчасові аварійні відключення в окремих районах Одеси. 25 липня на Одещині через перевантаження автотрансформатора на підстанції 330 кВ були тимчасово знеструмлені понад 30 000 споживачів, були задіяні графіки аварійних відключень. За кілька годин усіх споживачів було заживлено. 26 липня було знеструмлено населені пункти в Київській та Сумській областях. 27 липня у Запорізькій області було знеструмлено 27 населених пунктів (7 500 споживачів). 29 липня сталася чергова аварійна ситуація в мережах оператора системи передачі в Одеській області - відключилася ЛЕП 330 кВ, внаслідок чого знеструмлювалися споживачі.

Іншою причиною знеструмлень є **несприятливі погодні умови**. Так, 26 липня було знеструмлено 209 населених пунктів в 11 областях, більшість - на Вінниччині, Хмельниччині та Тернопільщині. 27 липня були знеструмлені магістральні лінії "Укренерго" у Полтавській, Львівській, Одеській та Київській областях. На підстанції 330 кВ у Житомирській області відключився автотрансформатор. Також відключилися лінії міждержавного з'єднання з Молдовою і Польщею. Загалом по країні залишилися без електрики 260 000 абонентів у понад 700 населених пунктах 11 областей, найбільше - на Київщині. 28 липня на одній із ГЕС відключалась ЛЕП, через що навантаження на станцію знизилося з 210 МВт до 0 МВт, яке було відновлено через короткий проміжок часу. Також вимикалася ЛЕП "Укренерго" напругою 330 кВ у Сумській області, без електрики залишилося понад 140 000 абонентів у 420 населених пунктах 10 областей, більшість з яких - на Дніпропетровщині. 29 липня внаслідок негоди знеструмлено понад 73 населених пунктів у 5 областях.

За даними [НКРЕКП](#) та [ENTSO-E](#), протягом тижня в пікові години (переважно 16:00-23:00) Україна здійснювала комерційний імпорт електроенергії зі Словаччини загальним [обсягом](#) 19,55 тис. МВт·год (+99,6% до попереднього тижня), потужність коливалася у діапазоні 1-350 МВт. Обсяг імпорту з Молдови 24-29 липня склав 1,62 тис. МВт·год, потужність коливалась у діапазоні 1-270 МВт. Інформація щодо поставок з Молдови 31 липня на момент підготовки огляду відсутня. Експорт електроенергії не здійснювався.



Джерело: [EnergyMap](#)

Доступ до пропускної потужності для імпорту за напрямком "Словаччина-Україна" на щоденних аукціонах [викупували](#) 8-15 компаній, найбільші обсяги розподілено між "Д.Трейдінг", "Еру Трейдінг", "ТЕП" та "ТЕС". Гранична ціна для різних годин доби варіювала від 0,03 до 200 грн/МВт·год, що дозволило "Укренерго" отримати дохід у розмірі 715,8 тис. грн. За напрямком "Молдова-Україна" доступ купували 3-7 компаній, основні гравці: "Артлекс-Енерджі", "ДЕ Трейдінг", "СіПіджі Енерджі" та "Соліпауер". Гранична ціна встановлювалась лише 29 та 30 липня у розмірі 0,01-121 грн/МВт·год, загальний дохід "Укренерго" - 81,4 тис. грн. Перетин з Польщею за напрямком "Жешув-ХАЕС" 24 липня купувала компанія "Енерджи Вім", гранична ціна не встановлювалась. Перетини для експорту не викупувались.

Функціонування ринку

Ринок двосторонніх договорів (РДД): Після кількатижневого спадного тренду динаміка торгівлі на "Українській енергетичній біржі" ("УЕБ") істотно активізувалася. Впродовж 24-30 липня було [проведено](#) 20 аукціонів з купівлі/продажу електроенергії (6 у комерційних секціях, 14 у спеціалізованих). Серед ініціаторів торгів були "Енергоатом-Треїдинг", "Гарантований покупець", компанії групи ДТЕК, "Центренерго", "Донбасенерго", постачальники універсальних послуг, оператори системи розподілу та ін. Загалом на "УЕБ" було реалізовано 3 917 тис. МВт·год з постачанням у серпні (у 27,1 разів більше порівняно із попереднім тижнем). При цьому, місячний індекс Base РДД на липень залишився на рівні 3 051,2 грн/МВт·год, поточний індекс на серпень становив 3 522,7 грн/МВт·год (+15,5% відносно липня).

Зокрема, "Енергоатом-Треїдинг" зміг реалізувати 847,2 тис. МВт·год базового навантаження за середньозваженою ціною 3 538,5 грн/МВт·год. "Гарантований покупець" продав 166,5 тис. МВт·год блочними позиціями денних годин за цінами в діапазоні 1 700,1 – 3 452,0 грн/МВт·год. Компанії "ДТЕК Курахівська ТЕС", "ДТЕК Дніпроенерго" та "ДТЕК Західенерго" реалізували сумарно 2 519,9 тис. МВт·год блочними позиціями за цінами в діапазоні 2 154,0 – 4 982,0 грн/МВт·год. "Центренерго" змогла реалізувати 168,1 тис. МВт·год базового навантаження за середньозваженою ціною 3 530,9 грн/МВт·год, 4,96 тис. МВт·год блочних позицій (8-23 год) за ціною 4 150 грн/МВт·год та 6,4 тис. МВт·год блочних позицій (12-24 год) за ціною 4 244,4 грн/МВт·год. "Донбасенерго" продала 148,8 тис. МВт·год базового навантаження за середньозваженою ціною 3 542,4 грн/МВт·год. У комерційних секціях компанії здійснювали закупівлю електроенергії навантаженням індивідуального профілю.

Ринок "на добу наперед": За даними сервісу [Energy Map](#), ціни на РДН зберігають високу [волатильність](#). Впродовж 24-30 липня відхилення погодинних цін від прайс-кепів коливалось в межах від 0 до 88,4% і в середньому становило 24,2%. Найбільші цінові відхилення були характерні для денного періоду (10:00-17:00), коли спостерігався максимальний виробіток електроенергії сонячними електростанціями. Також істотні відхилення характерні у вихідні дні. При цьому, кількість годин, коли ціни були впритул (із відхиленням менше 1%) або на рівні прайс-кепів зросла до 36,9%, порівняно із 28,6% попереднього тижня.

Середньогодинна ціна електроенергії (індекс Base РДН) за тиждень помірно зросла – до 3 786,6 грн/МВт·год (+11,1% до попереднього періоду), тоді як середньозважена добова ціна [варіювала](#) у коридорі 3 111,2 – 4 602,6 грн/МВт·год. При цьому, співвідношення між індексами Base РДН України та країн Східної Європи (Польщі, Угорщини, Румунії та Словаччини) було досить волатильним і [коливалось](#) у межах 0,80-1,48.

Сумарний обсяг реалізації електроенергії на РДН України помірно [зріс](#) – до 415,9 тис. МВт·год (+12,9%). Зокрема, щоденний обсяг торгівлі варіював у межах 45,6-66,5 тис. МВт·год. Впродовж тижня РДН в цілому був профіцитним, окрім 29 липня. Співвідношення між сумарним добовим обсягом заявок на продаж та купівлю електроенергії варіювало у межах 0,99-1,59. При цьому, дефіцит на РДН дещо збільшився і спостерігався у 28% годин (порівняно із 26,8% попереднього тижня). У структурі купівлі [переважали](#) постачальники (89,0-91,6%), частка операторів мереж становила 6,7-9,9%, решта (близько 0,1%) належала виробникам та трейдерам.

Політика та регулювання

26 липня НКРЕКП [погодила](#) Порядок розподілу доходів від управління обмеженнями між операторами систем передачі (ОСП) України та Румунії. Відповідно до

договору між ОСП передбачається, що дохід (без ПДВ) розподіляється між “Укренерго” та Transelectrica у співвідношенні 50% на 50%. Прийняте рішення дозволяє врегулювати транскордонну торгівлю електроенергією та стабілізувати енергосистему. Нагадаємо, 12 липня Регулятор погодив Порядок розподілу доходів від управління обмеженнями між ОСП України та Словаччини.

Інше

За [даними](#) ДП “Гарантований покупець” станом на 25 липня, з початку року компанією було викуплено 4 568 тис. МВт·год “зеленої” електроенергії (70% з енергії сонця, 15% – з енергії вітру, 12% – з біоенергії, 3% – з гідроенергії), за яку сплачено 14,4 млрд грн. При цьому, накопичений борг “Укренерго” перед “ГарПок” за послугу із розвитку ВДЕ становить 24,8 млрд грн. В цілому, рівень розрахунків “ГарПок” перед виробниками електроенергії з ВДЕ за 2021 становив 99%, за 2022 рік – 55,2%, за 2023 рік – 52%.

Також, “ГарПок” [повідомив](#), що сумарна вартість послуги із забезпечення доступності електроенергії для побутових споживачів в рамках механізму ПСО за 2022 рік та 7 місяців 2023 року склала 207,3 млрд грн, з них за 2022 рік – 125,7 млрд грн, 7 місяців 2023 року – 81,6 млрд грн. Основним джерелом компенсації вартості є “Енергоатом” (172 млрд грн) та “Укргідроенерго” (32,4 млрд грн), надходження від експорту становлять 2,9 млрд грн. При цьому, виробниками сплачено “ГарПок” лише 177,4 млрд грн, а заборгованість, яка утворилася впродовж квітня-липня поточного року, становить 27 млрд грн. У свою чергу, “ГарПок” сплатив ПУП в рамках ПСО 181,4 млрд грн, заборгованість становить 25,9 млрд грн.

Державний трейдер АТ “Енергетична компанія України” (“ЕКУ”), що є другою за розмірами балансуючою групою на ринку, [уклала](#) перші угоди з виробниками електроенергії з ВДЕ щодо послуг балансування та гарантованого викупу електроенергії.

АТ “Оператор ринку” [запустив](#) онлайн платформу для роздрібної торгівлі електроенергією – RETAIL ENERGY PLATFORM, де постачальники мають змогу розміщувати комерційні пропозиції із постачання електроенергії, а споживачі – знаходити вигідну для себе пропозицію. Платформа поки має обмежений функціонал і не дозволяє у зручному форматі порівнювати обрані пропозиції.

► Газ

Робота ГТС

Обсяг транзиту газу через територію України 23-29 липня коливався в межах 39,9-42,8 млн куб. м на добу, тобто лише 37-39% від обсягів, передбачених контрактом із “Газпромом” (109 млн куб. м на добу). Середньодобовий транзит у звітному тижні склав 42,2 млн куб. м, що на 1% менше за показник попереднього тижня. Транзитні потоки через точку з’єднання “Сохранівка” не відбувалися.

Фізичний імпорт з країн ЄС у звітному тижні становив 104,7 млн куб. м (середньодобовий показник - 15 млн куб. м), що на 1% менше за показник попереднього тижня. Імпорт здійснювався через точку з’єднання з Угорщиною “Берегдароц” (ВТЗ Берег) обсягом 51,8 млн куб. м, через точку з’єднання з Румунією “Орловка” обсягом 27,1 млн куб. м та через точку з’єднання з Польщею обсягом 25,8 млн куб. м.

Комерційний імпорт в українську ГТС становив 182,7 млн куб. м (+8% в порівнянні з минулим тижнем), зокрема 153,2 млн куб. м в режимі митного складу. Ще 118,6 млн куб. м найдійшло в режимі short-haul (послуга оператора ГТС, яка передбачає

знижку в тарифі на транспортування газу у випадку його транзиту на короткі відстані). Перевищення комерційних потоків імпорту над фізичними, ймовірно, пов'язане з тим, що частина транзитного газу надходить в Україну в режимі віртуального реверсу і закачується трейдерами в українські ПСГ. До прикладу, попри те, що фізично імпорт з Молдови та Словаччини у звітному тижні не здійснювався, комерційні потоки з Молдови становили 33,4 млн куб. м, зі Словаччини - 42,5 млн куб. м. На вихід з ГТС, окрім транзиту, природний газ не транспортувався.

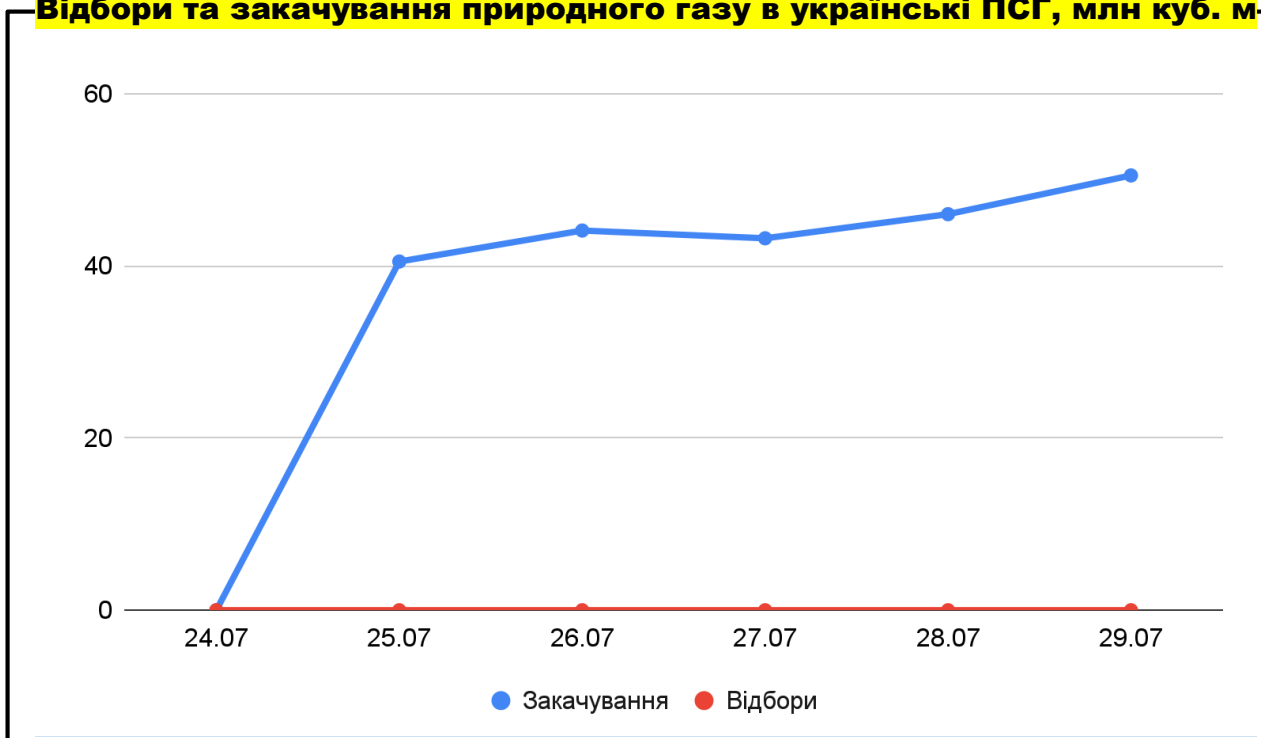


Джерело: ["ОГТСУ"](#)

Підземні сховища газу

За даними платформи AGSI, станом на 29 липня в українських ПСГ зберігалось 7,55 млрд куб. м природного газу, або 24,8% від сукупного робочого обсягу (без урахування 4,662 млрд куб. м газу "довгострокового зберігання"). Закачування 23-29 липня становило 274,9 млн куб. м (-3,1 млн куб. м у порівнянні з попереднім тижнем). Середньодобовий обсяг закачування у звітному тижні становив 39,3 млн куб. м.

Відбори та закачування природного газу в українські ПСГ, млн куб. м



Джерело: [AGSI](#) (всі показники отримані розрахунковим шляхом через ділення первинних показників у МВт·год на коефіцієнт переведення 10,595 кВт·год/куб. м).

Функціонування ринку

На "Українській енергетичній біржі" протягом [торгових сесій 24-28 липня](#) заявки на купівлю-продаж природного газу подавали 16 компаній (13 покупців, 3 продавці). У звітному періоді на "УЕБ" було подано заявок на купівлю-продаж газу обсягом 186,4 млн куб. м (на 5% менше за показник попереднього тижня) сукупною стартовою вартістю 2,1 млрд грн (+5%). Середньозважена стартова ціна всіх заявок - 10,90 грн за куб. м (без ПДВ), що майже відповідає показнику попереднього тижня.

Загалом було реалізовано 0,88 млн куб. м газу (-20%). Успішними виявились 5 заявок, з них 4 - на купівлю: 3 із боку ТОВ "Енергозбуттранс" (0,38 млн куб. м, 43% усіх реалізованих обсягів) та одна - від ПрАТ АК "Київводоканал" (0,22 млн куб. м, 25%). Єдина успішна заявка на продаж - від ТОВ "Макком-Груп" (обсяг - 0,28 млн куб. м, 32%). Середньозважена вартість купленого-проданого ресурсу становить 12 560 грн за тис. куб. м без ПДВ (+2% у порівнянні з минулим тижнем). 23% ресурсу було реалізовано з передачею у сховищах, 77% - з передачею в ГТС. 23% ресурсу буде поставлено в липні, 73% - в серпні 2023 року.

Політика та регулювання

28 липня Верховною Радою було прийнято Закон "Про оптимізацію структури власності оператора газотранспортної системи України" ([проект №9311-1-д](#)), який передбачає перехід до моделі єдиної компанії в управлінні ГТС. Закон передбачає припинення АТ "Магістральні газопроводи України" (материнська компанія ТОВ "Оператор ГТС України") шляхом приєднання до "ОГТСУ" та передачею акцій ТОВ Міністерству енергетики. Також законом передбачено обрання до 31 жовтня 2023 року наглядової ради "ОГТСУ" (якщо вона не буде обрана до відповідного терміну, функції наглядової ради виконуватиме Міненерго як єдиний акціонер). Серед етапів процесу є також внесення змін до статуту "ОГТСУ" за умови консультацій з НКРЕКП та отримання обов'язкового висновку Секретаріату Енергетичного Співтовариства для забезпечення безперервності сертифікації оператора.

25 липня Кабмін [прийняв постанову](#), якою додав ТОВ “Оператор ГТС України” до переліку компаній, в яких керівники, голови виконавчих органів та члени наглядових рад навіть на час воєнного стану призначаються за результатами проведення конкурсного відбору. Нагадаємо, 31 травня 2022 року була ухвалена [постанова](#) “Деякі питання управління об’єктами державної власності на період воєнного стану”, відповідно до якої керівники та члени наглядових рад компаній, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, призначають без конкурсу за погодженням з Кабміном.

Інше

НАК “Нафтогаз України” [повідомила](#) про завершення процесу офіційного отримання згоди (consent solicitation) держателів на реструктуризацію еврооблігацій з термінами погашення у липні 2022 року та у листопаді 2026 року. Понад 85% інвесторів підтримали пропозицію “Нафтогазу”. Як повідомляють в компанії, фактичний вихід з дефолту відбудеться вже найближчим часом – після завершення усіх технічних процедур та проведення розрахунків.

Міністр розвитку громад, територій та інфраструктури Олександр Кубраков [повідомив](#), що на Конгресі місцевих та регіональних влад, серед іншого, обговорювалось питання врегулювання заборгованостей теплокомуненерго (ТКЕ) за куплений газ. Як зазначає Кубраков, ця заборгованість досягла вже 100 млрд грн. Причина накопичення боргів - мораторій на підвищення тарифів на теплопостачання, що не дозволяє ТКЕ розраховуватись за газ та акумулювати фінансовий ресурс для проведення ремонтів. Як рішення пропонується надання компенсації різниці в тарифах із державного бюджету в розмірі 36 млрд грн. Вже розроблено законопроект щодо змін до держбюджету, який передбачає виділення цієї суми вже поточного року. Як повідомляє Кубраков, Міністерство фінансів та “Нафтогаз” у координації з МВФ наразі шукають джерела для фінансування компенсації.

Також Кубраков повідомив про підготовку рішення щодо продовження пільгового постачання газу ТКЕ в межах режиму ПСО до 15 квітня 2024 року. Додатково пропонується знизити ціну на газ для цілей виробництва тепла споживачам, які не належать до побутових чи бюджетних споживачів, - із 38 тис. до 16,4 тис. грн за тис. куб. м.

Крім цього, Мінвідновлення пропонує скасувати договірне списання коштів з рахунків теплокомуненерго за несвоєчасні розрахунки за газ. Так, Міністерство пропонує встановити, щоб 35% коштів на рахунках виробників були захищені від договірного списання і використовувались суто на потреби ТКЕ. Решта може бути використана для сплати рахунків за спожитий газ.

► Моторні палива

Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА) [планує](#) передати ПАТ “Укрнафта” (державна компанія, найбільший видобувник нафти та власник однієї найбільших мереж АЗС) 100 АЗС, які належали російській “Татнефті”. Арештовані активи, які знаходяться в Харківській та Полтавській областях, планується передати в управління за спеціальною процедурою на основі розпорядження уряду. 27 липня була проведена узгоджувальна нарада щодо проекту відповідного розпорядження за участі АРМА, Мінекономіки, Мінфіну, Антимонопольного комітету та інших зацікавлених органів.

Як [повідомив](#) голова правління “Укрнафти” Сергій Корецький, американська нафтосервісна компанія “Weatherford” здійснить інженерну оцінку газового фонду родовищ “Укрнафти”. Проект передбачає аналіз виробничих даних, за результатами якого буде визначений перелік технологій та проведено оцінку ефективності їх застосування. Компанії вже підписали всі необхідні для партнерства угоди.

Міжнародна співпраця

25 липня до Державного бюджету України [надійшов](#) шостий транш у розмірі 1,5 млрд євро в рамках масштабної макрофінансової допомоги ЄС, загальний обсяг якої сягає 18 млрд євро. У 2023 році Україна отримала вже 10,5 млрд євро макрофінансової допомоги ЄС. Кошти надаються на безпрецедентно пільгових умовах й спрямовуються на фінансування пріоритетних видатків. Термін погашення кредиту складає 35 років.

26 липня міністр енергетики України Герман Галущенко [провів зустріч](#) з Надзвичайним і Повноважним послом США Бріджит Брінк. Сторони обговорили напрямки співпраці для надання допомоги українському енергосектору у процесі відбудови та посилення стійкості енергосистеми.

27 липня [підписано](#) Меморандум про взаєморозуміння між НКРЕКП та Секретаріатом Енергетичного Співтовариства щодо проведення консультацій з рішень про накладення штрафів за зловживання на оптовому енергетичному ринку на учасників ринку. Метою Меморандуму є дотримання ринкових правил та підвищення стійкості до маніпулювання ринком, сприяння створенню середовища чесної конкуренції.

27 липня [підписано](#) Меморандум про співпрацю між Мінінфраструктури та Проектом USAID ERA. Документ передбачає участь USAID ERA у проектах зі збільшення експортного потенціалу України, зокрема через розвиток інфраструктури експортної логістики. Також, USAID ERA надасть підтримку Україні у відбудові критичної інфраструктури окремих громад.

Україна та Чехія [співпрацюватимуть](#) у проектах з децентралізації енергосистеми. Про це йшлося під час зустрічі заступника міністра енергетики України Ярослава Демченкова зі Спеціальним представником з питань енергетичної безпеки Міністерства закордонних справ Чеської Республіки Вацлавом Бартушкою та Надзвичайним та Повноважним Послом Чехії в Україні Радеком Матулою. Сторони також обговорили питання заміщення росії на ринку атомної енергетики.

Джерела:

Звіт підготовлено на основі зібраних, ретельно перевірених та проаналізованих повідомлень з понад 100 офіційних першоджерел: міністерств, державних агентств, операторів мереж та енергетичних підприємств. Інформація збиралась з офіційних веб-сайтів та офіційних сторінок у соцмережах, в окремих випадках – також відповідних повідомлень у ЗМІ.

З питань підписки, коментарів та інших питань, будь ласка, звертайтеся за електронною адресою author@dixigroup.org

ПІДТРИМАТИ ЕНЕРГОСЕКТОР УКРАЇНИ



Україні терміново потрібне енергетичне обладнання для аварійного відновлення енергопостачання постраждалих від війни регіонів. У списку затребуваного обладнання – понад 12 тис. найменувань. Якщо ваша компанія, асоціація чи країна готові допомогти, [зв'яжіться із Групою підтримки України Секретаріату Енергетичного Співтовариства](#).

[Сторінка Енергетичного Співтовариства \(energy-community.org\)](http://energy-community.org)

ПІДТРИМАТИ АРМІЮ УКРАЇНИ

Щоб фінансово підтримати Збройні Сили України, скористайтеся [посиланням](#) (спеціальний рахунок Національного Банку України).